

RAPORT PRIVIND PROTECȚIA MEDIULUI

Pentru anul 2022

În domeniul protecției mediului, SNTFC CFR Călători promovează o politică de mediu care susține conceptul potrivit căruia, transportul feroviar este recunoscut drept mijlocul de transport cu cel mai mic impact asupra mediului.

Activitatea de protecția mediului se desfășoară pe trei direcții:

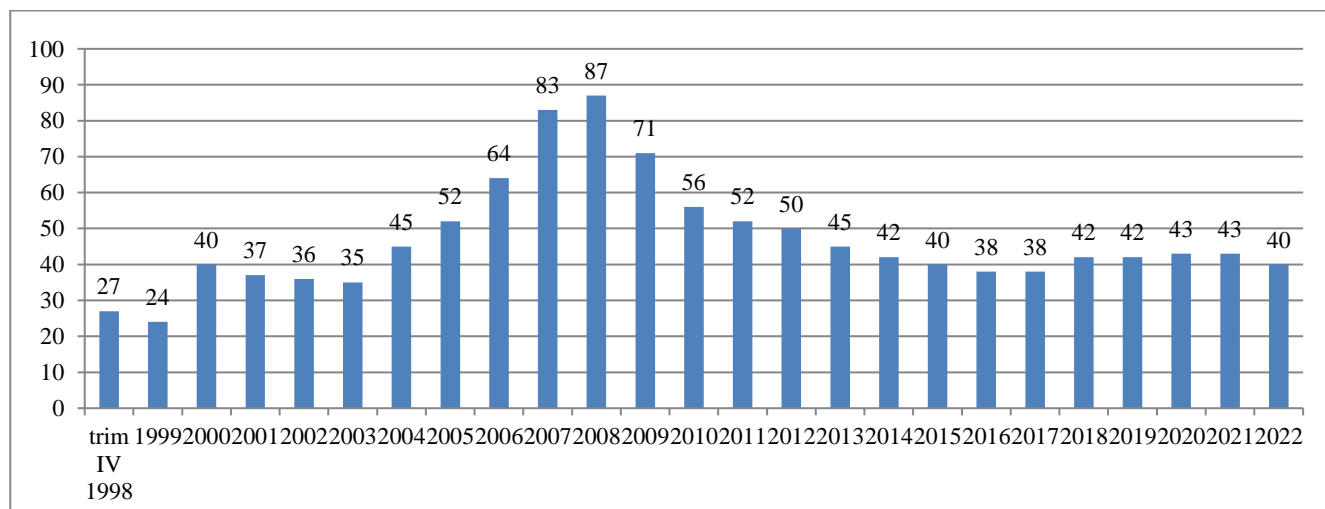
- Conformitatea cu legislația și alte cerințe aplicabile
- Prevenirea poluării
- Sistemul de Managementul de Mediu.

I.CONFORMITATEA CU LEGISLAȚIA ȘI ALTE CERINȚE APLICABILE

➤ Reglementarea funcționării obiectivelor din punct de vedere al protecției mediului. Intocmirea documentațiilor necesare pentru:

- Obținerea autorizațiilor de mediu pentru unitățile din rețea: Depoul Galați, Revizia de vagoane Arad, Depoul Suceava.
- Reautorizarea punctelor de lucru d.p.d.v al protecției mediului, cu obținerea vizei anuale: Revizia vagoane Constanța, Revizia vagoane Mangalia, SELC Medgidia, Post Revizie Fetești, SELC Ciceu, SELC Jibou, Revizie vagoane Simeria, Revizia Bacau Grupa tehnică.
- Obținerea vizelor anuale pentru subunitățile ale căror autorizație este valabilă pe toată perioada în care se obține viza anuală : Revizia vagoane Galați, Revizia vagoane Buzău, Revizia vagoane Suceava, Post Revizie Vatra Dornei, Depoul Iași, Revizie vagoane Târgu Jiu, Depoul Pitești, Depoul Arad, Depoul Timișoara, Depoul Satu Mare, Revizia vagoane Jibou, Revizia de vagoane Timișoara.
- Obținerea Autorizațiilor de Gospodărire a Apelor pentru punctele de lucru: Depoul Cluj, Depoul Iași, Depoul Timișoara, PLT Oravița, Depoul Iași .
- Obținerea Acceptelor de evacuare a apelor reziduale în rețele de canalizare locale: Revizia de vagoane Craiova, SELC Basarab, Revizia vagoane Grivița.
- Obținerea altor avize: aviz mediu autorizație de construire Craiova.
- Bilanțuri de mediu necesare pentru obținerea autorizațiilor de mediu, Timișoara, Cluj.

Procedura de autorizare constituie un proces dinamic, iar stadiul autorizării suportă periodic modificări, acestea fiind emise pe termen limitat. Evoluția autorizării obiectivelor din punct de vedere al protecției mediului este prezentată mai jos:

În vederea reglementării funcționării obiectivelor din punct de vedere al protecției mediului, pentru obținerea tuturor documentelor necesare, în anul 2022 s-au raporta cheltuieli în valoare de 84,99 mii lei.

➤ **Programele de conformare impuse de Agențiile de Mediu Teritoriale.**

Realizarea programelor de conformare constituie:

- condiție pentru menținerea și revizuirea autorizațiilor de mediu.
- cerință în vederea obținerii autorizării obiectivelor din punct de vedere al protecției mediului.

Având în vedere specificul activităților desfășurate în depouri și revizii, bilanțurile de mediu și studiile de evaluare a riscului efectuate, programele de conformare implică lucrări de anvergură:

- ecologizare teren contaminat cu produse petroliere, linii CF
- decontaminări ale solului impregnat cu substanțe petroliere
- reabilitarea/modernizarea instalațiilor de alimentare cu combustibil și a depozitelor de stocare lubrifianți
- reabilitarea/modernizarea rețelelor de canalizare și a instalațiilor de tratare a apelor uzate.
- dezafectarea și ecologizarea vechilor gospodării de păcură, dezafectarea rezervoarelor de păcură și a instalațiilor aferente neutilizate
- refacerea sistemului de impermeabilizare la rampa de descărcare a motorinei,
- realizarea unor sisteme de drenaj și colectare eficientă a apelor meteorice nepoluate

Programele de conformare necesită o perioadă de derulare de 4-5 ani în și necesită resurse financiare adecvate.

- Analiza programelor de conformare din perspectiva resurselor financiare.

Alocarea resurselor financiare se face prin propunerile cuprinse în Programul obiectivelor de investiții și dotări independente cu finanțare din fonduri proprii, Programul de reparații și întreținere, precum și din Fonduri proprii de exploatare.

Programele de conformare au început să se deruleze în anul 2001, primul obiectiv din rețea fiind Depoul Suceava, în 2004 erau în lucru 12 astfel de programe, în anul 2007 erau angajate 20 programe de conformare, ajungând ca în 2011 să mai rămână de executat lucrări de conformare cuprinse în 9 programe de conformare.

În anul 2016 s-au realizat lucrările de conformare impuse în 4 programe de conformare incluse în autorizațiile de mediu ale obiectivelor din rețea (depourile Arad, Timișoara, Tecuci și revizia Craiova), în 2017 au fost finalizate lucrările impuse de A.N.P.M în 2 programe de conformare, iar în anul 2018 s-au derulat 3 programe de conformare, realizându-se lucrările de conformare impuse în autorizațiile de mediu ale obiectivelor din rețea. Autorizațiile, avizele și acordurile obținute de la Agențiile Teritoriale de Protecție a Mediului, Apa Nova, Apele Române în anul 2019 implică necesitatea efectuării unui număr de 7 programe de conformare.

În anul 2020 s-a finalizat lucrarea din programul de conformare pentru Depoul Arad-Reabilitarea gospodăriei de carburanți care cuprinde și reabilitarea instalației de alimentare cu carburanți și s-a realizat, la Depoul Brașov, curățarea a 6 rezervoare metalice din incinta magaziei de combustibil.

În anul 2021 au fost realizate toate măsurile din Programul de Conformare pentru Depoul Arad, s-au realizat măsurile impuse prin obligațiile de mediu stabilite la încetarea activității pentru punctul de lucru Depoul de Locomotive Tecuci, s-au achiziționat servicii pentru curățarea și igienizarea instalațiilor de canalizare și achiziționare pompă pentru produs petrolier.

În anul 2022:

- s-au achiziționat servicii pentru curățarea și igienizarea instalațiilor de canalizare
- s-au achiziționat servicii de eliminare deșeuri periculoase de către firme specializate
- s-au achiziționat absorbantți pentru produse petroliere pentru ecologizarea solurilor
- s-au achiziționat servicii de salubritate vagoane, rame, dormitoare, spații.

Lucrări realizate prin Planul de reparații și întreținere și Planul de investiții pentru prevenirea poluării și ameliorarea calității factorilor de mediu:

1. Anvelopare clădire Stație spălare vagoane din Revizia vagoane Constanța.
2. Curățare decantoare, rezervoare, cămine, canale și preluarea deșeurilor periculoase la Depoul Timișoara și Depoul Arad.
3. Execuție canalizare în Revizia Cluj Napoca.

Autorizațiile, avizele și acordurile obținute de la Agențiile Teritoriale de Protecție a Mediului, Apa Nova, Apele Române în anul 2022 implică necesitatea efectuării unui număr de 2 programe de conformare.

➤ **Achitarea obligațiilor la Fondul pentru Mediu, în conformitate cu O.U.G nr. 196/2005**

Calcularea taxei pentru emisiile de poluanți în atmosferă provenite de la sursele staționare la nivelul rețelei, întocmirea declarațiilor privind obligațiile la Fondul pentru Mediu și transmiterea acestora la Administrația Fondului pentru Mediu.

II. PREVENIREA POLUĂRII

➤ **Monitorizarea factorilor de mediu prin efectuarea de analize a indicatorilor fizico-chimici impuși prin autorizațiile de mediu ale punctelor de lucru ale societății.**

Autorizațiile de mediu obținute în urma finalizării procedurii de autorizare, impun prin actul de reglementare următoarele:

- monitorizarea factorilor de mediu și raportarea (lunar /trimestrial sau anual) rezultatelor analizelor chimice ale indicatorilor fizico-chimici ai emisiilor și imisiilor de poluanți către Agențiile Teritoriale de Protecția Mediului.

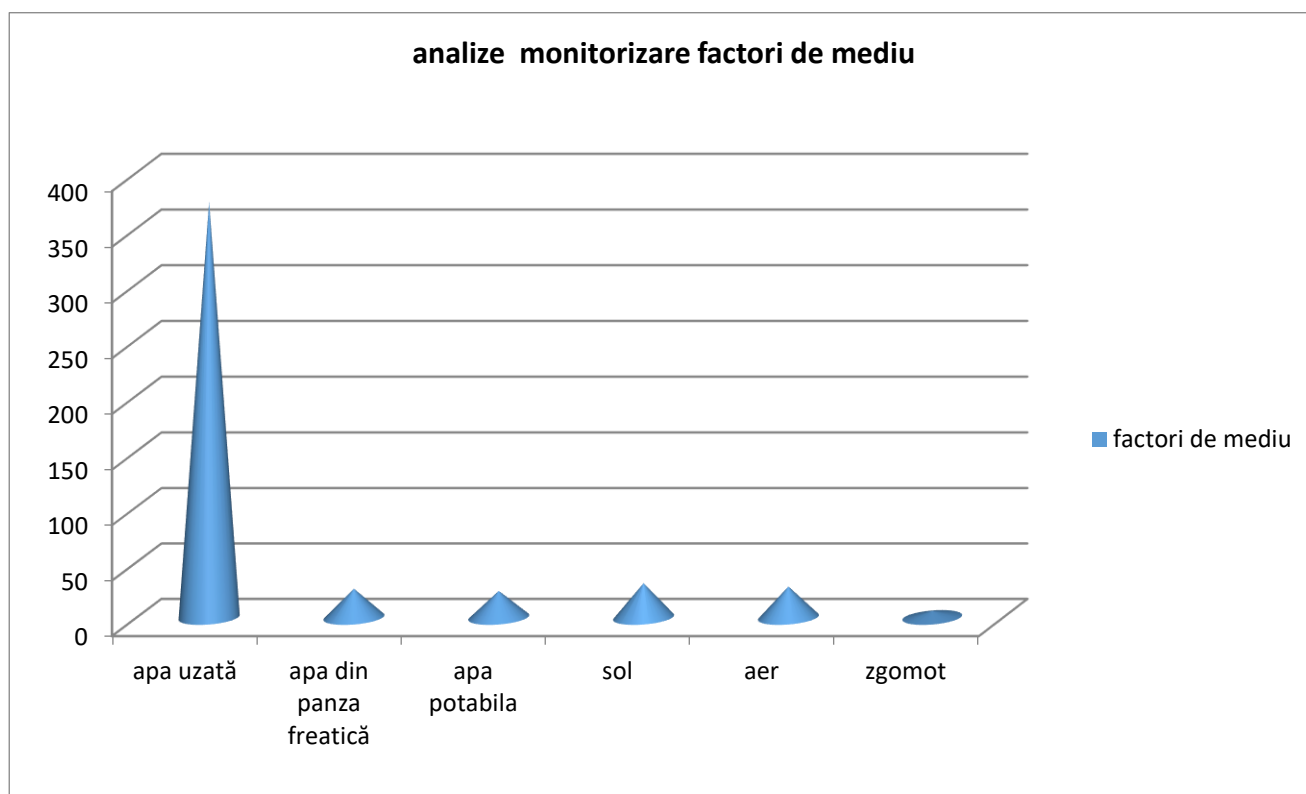
- gestiunea deșeurilor și raportarea către Agențiile Teritoriale de Protecția Mediului a situației lunare.

Pentru realizarea acestei cerințe de conformitate pentru unitățile autorizate, cât și pentru obținerea autorizațiilor de mediu pentru unitățile care au documentațiile depuse în vederea autorizării, s-a întocmit program de calcul pentru monitorizarea factorilor de mediu.

Programul de monitorizare stabilește factorii de mediu care necesită monitorizarea, frecvența monitorizării acestora, precum și indicatorii fizico-chimici care trebuie analizați pentru fiecare factor în parte. Pentru urmărirea calității factorilor de mediu, conform legislației în vigoare, subunitățile au programe proprii de monitorizare, analizele fiind efectuate de laboratoare de mediu specializate.

Monitorizarea calității factorilor de mediu: apa uzată, apa potabilă, apă freatică, apa pluvială, sol, enisii, zgomot se realizează în baza contractelor de monitorizare. Se determină indicatori fizico-chimici: pH, materii în suspensie, azot amoniacal, fosfor total, consum chimic de oxigen, detergenți sintetici biodegradabili, substanțe extractibile cu solvenți organici, compuși organici volatili, concentrația de produse petroliere în sol, nivel de zgomot.

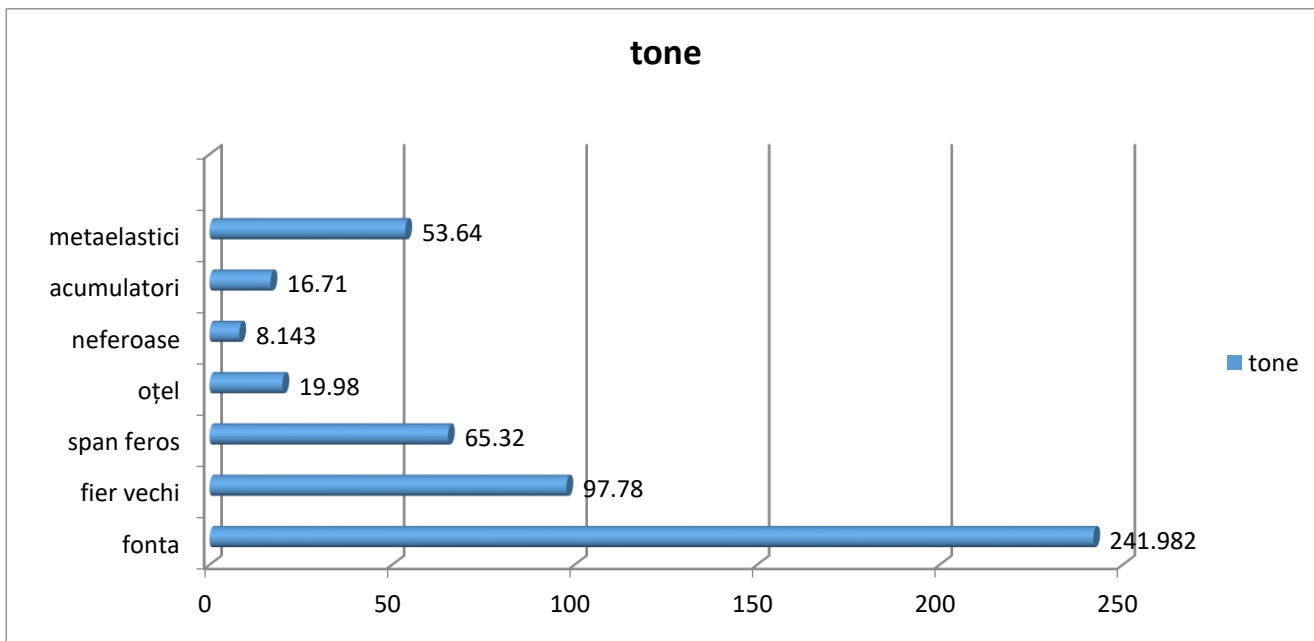
• În anul 2022 au fost achiziționate servicii de monitorizare a factorilor de mediu în valoare de 130,57 mii lei. S-au efectuat 493 analize, dintre care 374 analize apă uzată, 24 analize apă potabilă, 26 analize apă freatică, 4 analize apă pluvială, 31 analize probe sol, 28 analize emisii și 6 analize de zgomot

➤ **Gestiunea deșeurilor.**

1. Realizarea și constituirea bazei de date privind deșeurile valorificabile rezultate din activitățile derulate în subunitățile CFR Călători și societățile reparatoare, pe care SNTFC CFR Călători le gestionează în vederea valorificării acestora prin vânzare prin licitații publice, prin BRM.
2. Analizarea lunară a stocurilor, a cantităților generate și a celor valorificate și, în funcție de nivelul acestora, inițierea procedurii de vânzare a acestora pe loturi, în conformitate cu caietele de sarcini.
3. Tratarea în mod unitar a valorificării deșeurilor în conformitate cu Regulamentul privind vânzarea deșeurilor provenite din activități specifice ale SNTFC “CFR Călători” SA în condițiile protecției mediului și a sănătății populației.
4. Reglementarea modului de gestionare a deșeurilor de ulei uzat din subunitățile SRTFC 1-8.
5. Au fost analizate și verificate un nr. de 29 de documentații de licitații de vânzare, transmise de SRTFC în vederea aprobării licitațiilor.
6. Urmare analizării documentației, au fost comunicate neconformitățile constatate și s-au solicitat revizuirea documentelor.
7. Au fost întocmite 24 materiale în vederea aprobării de către conducerea societății a inițierii licitațiilor de vânzare a deșeurilor prin BRM -Terminalele regionale.
8. Intocmirea situației privind procedurile de licitații: programarea licitațiilor la B.R.M, deșeurile adjudecate, contractele încheiate, reluarea procedurilor pentru deșeurile neadjudicate.
9. Situația derulării contractelor de vânzare deșeuri.
10. Au fost inițiate 25 proceduri de vânzare a deșeurilor prin Bursa Română de Mărfuri. Prin contractele încheiate, au fost valorificate 503,555 tone de deșeuri, veniturile obținute fiind în valoare de 1360,93 mii lei.

Situația valorificării deșeurilor în anul 2022 în tone, este prezentată grafic mai jos:

➤ **Alinierea la legislația și normele UE, analiza proiectelor de acte normative elaborate pentru transpunerea directivelor Comisiei Europene în legislația națională și exprimarea punctului de vedere al societății, transmiterea către MTI de elemente de poziționare față de anumite subiecte:**

- Identificarea necesităților pentru finanțarea și analizarea oportunității pregătirii sau actualizării documentelor necesare în vederea accesării unor fonduri referitoare la investițiile din Componenta 5-Valul renovării-PNRR; solicitare către MTI pentru punct de vedere privind posibilitatea accesării de finanțare pentru lucrări de renovare energetică pentru fondul construit existent al societății.

- Modul de implementare de către destinatari a recomandării CNSM 6/2021 privind sprijinirea finanțării verzi.
- Proiect de HG privind instituirea regimului de arie naturală protejată și declararea ariilor speciale de conservare ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.
- Planul de acțiune pentru decizia VII/80 privind conformarea României cu cerințele Convenției Aarhus.
- Proiect de lege pentru completarea cadrului legal de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile, precum și modificarea unor acte normative.
- Proiectul Strategia Națională privind Adaptarea la Schimbările Climatice pentru perioada 2022-2030 cu perspectiva anului 2050 (SNASC) și proiectul Planul național de Acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind Adaptarea la Schimbările Climatice pentru perioada 2022-2030 (PNASC).
- Orientările Comisiei Europene privind pregătirea de către Statele Membre a raportului privind punerea în aplicare a cadrului național de politică pentru dezvoltarea pieței de combustibili alternativi prevăzut la art.10 alin.(1) din Directiva 2014/94/UE.
- Propunere priorități punctuale și concise de către MTI în cadrul Comitetului Interministerial privind Schimbările Climatice.
- Proiectul Program Național de Control al Poluării Atmosferice 2022-2030 (versiune preliminară)
- Scrisoarea Comisarului Breton-solicitare contribuții scrise în vederea stabilirii unor măsuri de reducere a impactului crizei energetice asupra companiilor europene.
- Ordonanța nr. 6 din 30.08.2021 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului prin care s-au transpus în legislația națională prevederile Directivei nr. 904/2019.
- Proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Programului Național de Control al Poluării Atmosferice.

➤ **Realizarea și transmiterea de baze de date solicitate de către autoritățile de mediu- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerul Energiei, ANRE, Agenția Națională pentru Protecția Mediului și de către MTI privind:**

- Consumul de energie și economiile realizate în cursul anului 2020, potrivit HG nr.203/2019 privind aprobarea Planului Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice –PNAEE IV.
- Elaborarea Programului național de control al poluării atmosferice (PNCPA). Reducerea emisiilor de poluanți atmosferici proveniți din sectorul TRANSPORT.
- Decarbonizarea transportului și Raportul privind electromobilitatea- Proiectele CA-RES4 și GL- ERRA.
- Raportul anual privind starea mediului în România pentru anul 2021- obligațiile de raportare a României față de Agenția Europeană de Mediu și Uniunea Europeană.
- Construirea Inventarului Național al emisiilor de Gaze cu Efect de Seră 2023 și administrării Inventarului Aproximativ al Gazelor cu Efect de Seră 2022.
- Cheltuielile de mediu la nivelul societății pe 2021 solicitate de Institutul Național de Statistică prin intermediul Chestionarului cercetării statistice anuale “AS_CPM_CI-Cheltuieli pentru protecția mediului în întreprinderi.
- Cercetarea statistică privind accesul la finanțare al companiilor nefinanciare din România.
- Propuneri de proiecte ale SNTFC CFR Călători SA destinate să îmbunătățească eficiența energetică a clădirilor proprii, care să fie finanțate din fonduri europene.
- Monitorizarea implementării Strategiei Naționale privind Schimbările Climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon și a măsurilor cuprinse în Planul Național de Acțiune 2016-2020 privind schimbările climatice.
- Lista de priorități în domeniul schimbărilor climatice pentru anul 2023.
- Plan de acțiune pentru îndeplinirea setului de priorități în domeniul schimbărilor climatice pentru anul 2023.

- Raportul Național Voluntar al României (RNV2023) privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

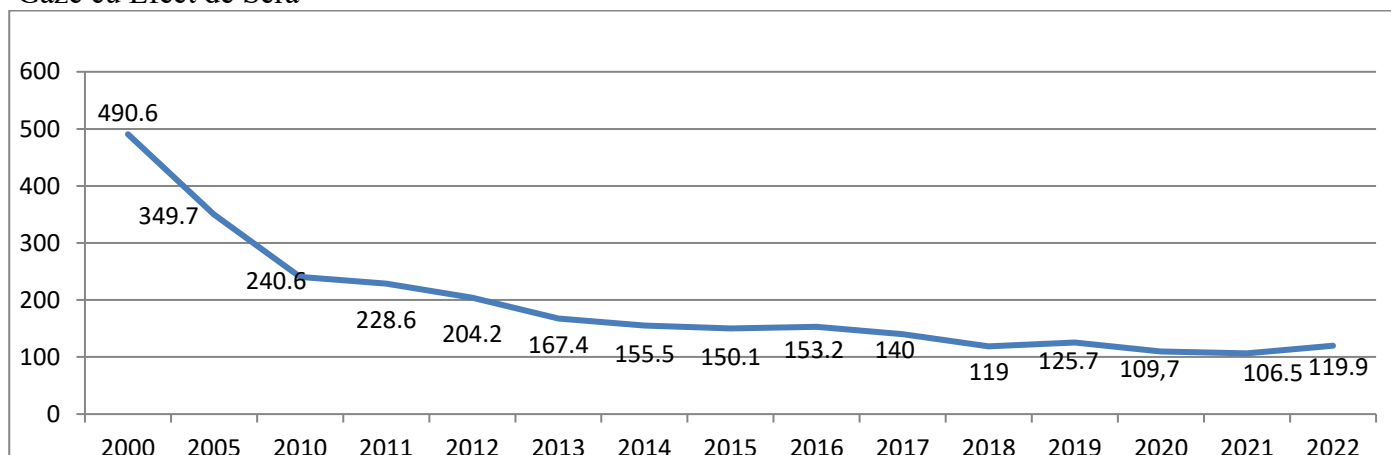
➤ **Date solicitate de Uniunea Căilor Ferate Internaționale, UIC, Platforma de Mediu, Energie și Schimbări Climatice.**

- Realizarea bazei de date privind Energia și Emisiile de CO₂. Calcularea emisiilor totale de CO₂ pe baza metodologiei UIC și comunicarea acestora către UIC.

La nivel central sunt calculate și transmise către UIC emisiile totale și specifice de CO₂, răspunzătoare de efectul de seră, provenite din tracțiunea diesel și electrică, printr-un program ce utilizează indicatori privind consumul de combustibil și consumul de energie și factori de emisii pentru CO₂ proveniți din tracțiunea diesel și CO₂ proveniți din tracțiunea electrică.

Evoluția Gazelor cu Efect de Seră în perioada 2000- 2022 este prezentată mai jos:

Gaze cu Efect de Seră

Situația cheltuielilor de mediu în anul 2022.

În anul 2022 au fost executate lucrări și au fost achiziționate servicii pentru protecția mediului, pentru prevenirea poluării și ameliorarea calității factorilor de mediu care au fost realizate prin Programul obiectivelor de investiții și dotări independente cu finanțare din fonduri proprii, Programul de reparații și întreținere, precum și din Fonduri proprii de exploatare.

Cheltuielile totale de mediu în anul 2022 au necesitat suma estimativă de 34 890,87 mii lei (anexa 5) din care:

- Cheltuieli curente de mediu: 34660,97 mii lei - din care:
 1. Taxe pentru autorizări-reautorizări de mediu a obiectivelor din rețea
 2. Evacuare ape uzate, preepurare ape uzate
 3. Evacuare deșeuri menajere
 4. Asigurare apă din subteran/foraj propriu
 5. Preparare apă dedurizare
 6. Monitorizare factori de mediu (analize)
 7. Servicii de salubritate
 8. Altele (vidanjare, eliminare deșeuri filtre uzate, achiziție absorbant biodegradabil)
 9. Administrația Fondului de Mediu
 10. Curățare rezervoare, decantoare, canale
- Cheltuieli de mediu pentru servicii și lucrări realizate prin Programul obiectivelor de investiții și dotări independente cu finanțare din fonduri proprii și Programul de reparații și întreținere: 229,901 mii lei .

III. SISTEMUL DE MANAGEMENT DE MEDIU.

La nivelul S.N.T.F.C “CFR CĂLĂTORI „S.A este elaborat și implementat un Sistem de Management de Mediu în conformitate cu Standardul SR EN ISO 14001/2005 care permite organizației să dezvolte și să implementeze o politică și obiective prin care să susțină conceptul, recunoscut la nivel internațional, potrivit căruia transportul feroviar este mijlocul de transport cel mai puțin poluant.

Organizare

La nivelul societății a fost asigurat cadrul organizatoric, astfel încât au fost numiți responsabili cu sistemul de management de mediu la nivelul sucursalelor regionale, precum și la nivelul subunităților. La nivel central, a fost numit prin decizie, reprezentantul conducerii societății pentru sistemul de management de mediu, R.M.M, cu atribuții privind coordonarea activității privind elaborarea și implementarea sistemului de management de mediu la nivelul SNTFC “CFR Călători”.

Personalul care desfășoară activități ce au un impact asupra mediului a fost prelucrat astfel încât să acționeze pentru asigurarea respectării legislației și a reglementărilor în domeniu, aplicabile transportului feroviar și de asemenea pentru urmărirea calității factorilor de mediu în scopul reducerii poluării. Au fost inventariate potențialele surse de poluare din subunitățile societății.

Un factor deosebit de important pentru desfășurarea activității în condiții normale și pentru evitarea situațiilor ce pot conduce la aplicarea sancțiunilor de către autoritățile de mediu este, în primul rând, cunoașterea legislației la toate nivelurile. La subunitățile S.N.T.F.C. în incintele cărora alți agenți economici desfășoară activități potențial poluatoare au fost încheiate/ actualizate convenții în scopul de a delimita responsabilitățile în domeniul mediului pentru fiecare parte semnatară, fiecare pentru propria activitate desfășurată.

- Politica de mediu
- Obiectivele generale și țintele de mediu
- Programul de management de mediu cu acțiuni prin care să se asigure îndeplinirea obiectivelor de mediu.